

 Somatikk Kristiansand		Retningslinje	
Skulder- Tverrfaglig skulderpoliklinikk- AFR/EFF			Side 1 av 2
Dokument ID: II.SOK.AFR.2.2.3.2-1	Godkjent dato: 16.01.2026	Gyldig til: 16.01.2028	Revisjon: 3.03

Somatikk Kristiansand/Avdeling for fysikalsk medisin og rehabilitering/Fagprosedyrer og Pasientrelaterte tema/Fysikalsk medisin og forebygging/Skulder

Hensikt

Retningslinjen skal sikre hensiktsmessig gjennomføring av tverrfaglig skulderpoliklinikk ved å klargjøre hvilke faggrupper som skal delta, hvem som har ansvar for hva og hovedlinjene i poliklinikken.

Hensikten med tverrfaglig skulderpoliklinikk er å:

- Sikre diagnostisk avklaring ved kompliserte, sammensatte problemstillinger.
- Gi et bedre tilbud til pasientene, der de på et tidligere tidspunkt får råd om hensiktsmessig bruk og trening av skulderen.
- Selektere riktige pasienter inn til 2-3 dagers skulderrehabilitering, som igjen skal virke positivt inn på ventelisten.
- Styrke tverrfaglig samarbeid.
- Hindre at omfattende testing gjennomføres to ganger.
- Kartlegge om relevant behandling er forsøkt.

Gjelder for

Retningslinjen gjelder for leger og fysioterapeuter tilknyttet skulderteamet ved Enhet for Fysikalsk medisin og Forebygging (EFF), Sørlandet Sykehus Kristiansand (SSK).

Bakgrunnsinformasjon

Seleksjon av pasienter til tverrfaglig skulderpoliklinikk følger gjeldende retningslinje "Inntak poliklinikk". Per i dag har vi kapasitet til å gjennomføre 1-3 tverrfaglige poliklinikker i uken. Dersom etterspørselen er større enn dette, gjennomføres resterende polikliniske undersøkelser av skulderpasienter av lege i avdelingen (uten samarbeid med fysioterapeut). Det går klart frem av journal om pasienten har vært til tverrfaglig poliklinikk eller poliklinisk undersøkelse hos lege.

Skulderrehabiliteringen går over 2-3 formiddager, og er et tilbud til pasienter med ulike smertetilstander i skulder. Hver dag er det individuelle konsultasjoner hos fysio- og ergoterapeut for videre kartlegging og behandlingsforsøk. Vi tilbyr også individuell veiledning i praktisk og teoretisk ergonomi, gangkorleksjon og avspenning. Pasienter som uttrykker at det er motiverte og som man vurderer har rehabiliteringspotensiale får tilbud om 1 dags poliklinisk oppfølging ca hver 4. uke i inntil 4 måneder.

Handling

Poliklinikken gjennomføres av lege og fysioterapeut.

Lege har ansvaret for rekvirering av tilleggsundersøkelser ved evt. mistanke om annen patologi. I tillegg har legen ansvar for nevrologisk testing der det vurderes behov for dette. Anamnese og klinisk skulderundersøkelse gjennomføres i samarbeid. Ved behov gjennomføres orienterende ultralydundersøkelse av skulderen.

Lege og fysioterapeut blir enig om diagnose, og om pasienten skal videre i behandlingsopplegg.

Lege og fysioterapeut forklarer deretter diagnosen for pasienten og skisserer evt. behandlingstilbud videre.

Fysioterapeut gjennomgår evt. praktisk pendeløvelser for pasienten som vedkommende kan trene på mens han / hun venter på behandlingsoppholdet (NB! Pendeløvelser kan gi økte smerter hos pasienter med instabilitet i

Utarbeidet av: Ingvild Homberset Aronsson	Fagansvarlig: Fagutvalget	Godkjent av: Anne Kari Thomassen	
---	-------------------------------------	--	--

 SØRLANDET SYKEHUS	Skulder- Tverrfaglig skulderpoliklinikk- AFR/EFF				Side: 2 Av: 2
Dokument-id: II.SOK.AFR.2.2.3.2-1	Utarbeidet av: Ingvild Homberset Aronsson	Fagansvarlig: Fagutvalget	Godkjent dato: 16.01.2026	Godkjent av: Anne Kari Thomassen	Revisjon: 3.03

Somatikk Kristiansand/Avdeling for fysikalsk medisin og rehabilitering/Fagprosedyrer og Pasientrelaterte tema/Fysikalsk medisin og forebygging/Skulder

skulderen). I tillegg gis informasjon om at turgåing er gunstig dersom man klarer å pendle avslappet med armene. Brosjyren "Informasjon om skulder" leveres ut til pasienten og evt. "Informasjonsark om pendeløvelser etter skulderpoliklinikk". Det kan også være aktuelt å gi informasjon om liggestilling, egenbehandling av triggerpunkt med ball samt avspenning.

Lege dikterer journal i etterkant av undersøkelsen. Dokumentet er relativt omfattende da det også skal fungere som arbeidsdokument.

Når / dersom pasienten kommer inn til 2-3 dagers skulderrehabilitering er det ønskelig at den fysioterapeuten som var med på poliklinikken får ansvar for samme pasient. Dette sikres ved at lege skriver initialene til fysioterapeuten bak kryss for 2-3 dagers skulderrehabilitering på skjemaet "Poliklinisk behandling - Internt notat".

Ordinær skulderpoliklinikk (kun lege): Undersøkelsesmalen for tverrfaglig poliklinikk benyttes, men med friere oppsett av anamnese og resymé.

Henvisninger

Kryssreferanser

[II.SOK.AFR.2.2.3.1-1](#)

[II.SOK.AFR.2.2.3.2-2](#)

[II.SOK.AFR.2.2.3.2-3](#)

[II.SOK.AFR.2.2.3.6-3](#)

[II.SOK.AFR.2.2.3.6-5](#)

[Skulder- Inntak poliklinikk- AFR/EFF](#)

[Skulder- Mal for skulderundersøkelse, tverrfaglig skulderpoliklinikk- AFR/EFF](#)

[Skulder- Inntak og avslag til 3 dagers skulderrehabilitering - AFR/EFF](#)

[Brosjyre-Rehabilitering av skulder-AFR/EFF](#)

[Brosjyre- Informasjonsark om pendeløvelser etter skulderpoliklinikk- AFR/EFF](#)

Eksterne referanser

Ultralyddiagnostikk av skulderbuen- en metodebeskrivelse.

<http://tidsskriftet.no/article/958330>

Kliniske tester:

For beskrivelse av de ulike testene vi benytter i klinisk skulderundersøkelse les dokumentet "Beskrivelse av skuldertester" (Medisinsk Klinik\ Avd. for fysikalsk medisin og rehabilitering\ Fys med Kongsgård\ FYDA\ Manus og transparenter\ Beskrivelse av skuldertester). De fleste testene vi bruker er beskrevet i boken "Klinisk undersøkelse av nakke- skulder". Alf Sigurd Solberg, Høyskoleforlaget AS 2002. Under følger referansene til tester vi gjennomfører i tillegg.

Yergason test. (Skulderhefte, Novartisseriesen faghefte nr2, 2001. Svein Nilsson og Knut Jæger Hansen).

O'Brien test (O'Brien SJ et.al., The active compression test: A new and effective test for diagnosing labral tears and acromioclavicular joint abnormality. Am J Sports Med, 1998: 26; 610-13)

Crank test (Liu SH et al. A prospective evaluation of a new physical examination in predicting glenoid labral tears. Am J Sports Med, 1996: 24; 721-25)

O'Brien test og Crank test er i tillegg beskrevet i boken "Norsk fysikalsk medisin". Niels Gunnar Juel, Fagbokforlaget 2007. (Klinisk undersøkelse side 141-143).